

ת"ד 4334/06/13 - מאשימה, מדינת ישראל נגד יורי לברנוב

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ת"ד 4334-06-13 מדינת ישראל נ' לברנוב(עציר)

בפני כב' השופט אלון אופיר
מאשימה מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ המדינה - (מתמחה) שרלי הדר
יורי לברנוב (עציר) ע"י ב"כ עו"ד אדי נוז

גזר - דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות כמתואר בכתב האישום המתוקן.

בהתאם לעובדות אלה, נהג הנאשם ביום 15.6.13 ברכב פרטי בעיר באר שבע כאשר לצדו אדם נוסף.

עת נהג הנאשם באותו הרכב, היה הוא תחת השפעת משקה משכר, היה הוא פסול מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה ונהג הוא במהירות של 82 קמ"ש (כמהירות מינימום) במקום בו המהירות המכסימאלית המותרת היא 50 קמ"ש.

עת נהג הנאשם כמתואר לעיל את רכבו בקלות ראש, סטה הוא מנתיב נסיעתו לימין הדרך, עלה על מדרכה, סטה שוב שמאלה לעבר הנתיב הנגדי והתנגש ברכב פרטי אחר אשר חנה בצד הכביש.

באותו הרכב אשר נפגע ישב אדם בגיר (סרגיי אלכסנדר) ובנו בן השנתיים וחצי.

כתוצאה מהתאונה, נפצע חבלות של ממש מר גולדין גנאדי (אשר ישב לצד הנאשם ברכבו).

המדובר בחבלות קשות הכוללות שברים באגן אשר חייבו אשפוז.

כמו כן נחבל קלות מר סרגיי אלכסנדר (יושב הרכב השני) וניזוקו כלי הרכב המעורבים.

לאחר שגרם לתאונה, ואף שבתאונה נחבלו בני אדם כמתואר לעיל, יצא הנאשם מהרכב ונמלט מהמקום רגלית, לא עמד על תוצאות התאונה ולא הזעיק למקום עזרה.

בכך הפקיר הנאשם אדם לאחר פגיעה בו.

בהתאם לטיעוני הצדדים בפני, הושם הנאשם לאחר התאונה בתנאי מעצר ולמעשה מיום התאונה ועד היום מצוי הוא מאחורי סורג ובריח מבלי שהותרה בעניינו כל חלופה המאיינת מסוכנות.

הצדדים בפרשה זו טענו בפני באריכות לעונש וטיעוניהם מדברים בעד עצמם.

כל אחד מהצדדים לתיק הפנה לפסיקה רלוונטית התומכת לשיטתו בטיעונו וניכר כי קיים פער גדול בין עמדתה העונשית של המדינה העותרת לשנים ארוכות של מאסר ובין עמדתו של ב"כ הנאשם המבקש להסתפק בתקופת מאסר קצרה.

לצורך קביעת הענישה בפרשה מורכבת וחמורה זו, יש לבחון ולבודד ראשית את מתחם הענישה הרלוונטי ורק לאחר מכן יוכל בית המשפט לצקת לתוך המתחם הנוהג את מכלול הנסיבות הספציפיות, זאת כדי לתת מענה לשאלה, האם מצויה הענישה הראויה בתוך המתחם הנוהג או שמתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה ממתחם זה.

טרם אגיע לקביעת המתחם לפרשה זו, יש להבין את מבנה החוק החדש ביחס לעבירת ההפקרה, חוק אשר עבר תיקון ושינוי מהותי לאחרונה (חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011, ס"ח 2319, 9.11.11).

הוראות החוק תוקנו באופן הבא:

"64א. (א) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, אשר היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה, דינו - מאסר שלוש שנים. (ב) **נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים.**

(ג) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר או לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים."

עולה כי המחוקק בנה מדרג של שלושה מצבים: הפקרה ברשלנות, הפקרה במודעות והפקרה בנסיבות מחמירות.

ביחס למדרג הנמוך של עבירת ההפקרה קבע המחוקק רף מאסר מכסימאלי של 3 שנות מאסר, ביחס להפקרה במודעות נקבע רף מכסימאלי של 7 שנות מאסר ואילו ביחס לרף החמור ביותר - הפקרה בנסיבות מחמירות נקבע רף מכסימאלי של 14 שנות מאסר.

ביחס לעבירה השלישית במדרג, המדובר בתיקים המוגשים לבית המשפט המחוזי, אך כאשר המדובר בשתי הדרגות הראשונות של עבירת ההפקרה, מוגשים כתבי האישום לבית משפט השלום (ככל שאין בהם עבירות אחרות החורגות מרף סמכותו העניינית של בית משפט השלום).

בפרשה שבפני, אנו עוסקים במדרג האמצעי של עבירת ההפקרה, דהיינו עבירה בניגוד

לסעיף 64 א (ב) בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן - בפקודה).

אף שכתב האישום הנוכחי כולל עוד עבירות חמורות נוספות כגון נהיגה בזמן פסילה, גרימת תאונה אגב נהיגה תחת השפעת אלכוהול ונהיגה במהירות מופרזת, ברור על פניו כי העבירה המרכזית והחמורה בכתב האישום היא עבירת ההפקרה.

המחוקק הציב את עבירת ההפקרה בראש מדרג חומרת עבירות התנועה ולמעשה אין עבירה חמורה ממנה ככל שהדבר קשור לעבירות תעבורה.

נכון כי בפרשה זו עסקינן בעבירת הביניים מתוך עבירות ההפקרה לגביה נקבע רף מאסר מכסימאלי של 7 שנות מאסר, אך עדיין המדובר בעבירה לגביה הביע המחוקק עמדה חד משמעית לפיה ראויה ענישה מחמירה הכוללת עונש מאסר בפועל כעונש חובה.

לצורך קביעת מתחם הענישה הרלוונטי לפרשה זו יש לבחון את הפסיקה אשר ניתנה לאחרונה בפרשות דומות.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו **לת"פ 48722-07-13 מדינת ישראל נגד אדוארד נתנוב** (החלטה של מחוזי ב"ש מיום 27.1.14, **להלן - פרשת נתנוב**) שם ביחס לנהג שיכור אשר הפקיר בנסיבות מחמירות (של סעיף 64 א (ג) לפקודה) הולך רגל לו נגרמו חבלות קשות, ולאחר מכן שיבש ראיות ומסר ידיעה כוזבת - קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט עדן) מתחם ענישה אשר נע בין 12 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

קל וחומר טוען ב"כ הנאשם למקרה דנן בו המדובר בנהיגה תחת השפעת אלכוהול ולא שכרות כאשר אין המדובר ברף הגבוה של עבירת ההפקרה (14 שנות מאסר) אלא ברף הביניים של 7 שנות מאסר.

ב"כ המדינה לעומת ההגנה, הפנתה את בית המשפט **לת"פ 35853-09-11 (מחוזי נצרת) מדינת ישראל נגד סרחן ואח'** ((החלטה מיום 24.10.13)). באותה הפרשה שוב דן בית המשפט בעניינו של אדם לגביו הגדיר את ההפקרה ככזו השווה למדרג נסיבות מחמירות, ואף שהאירוע עצמו התרחש לפני שתוקן החוק, קבע מתחם ענישה שנע בין 3 שנות מאסר ועד שבע שנות מאסר כאשר ביחס לפסילת הרישיון המדובר בכזו שלא תפחת מ-3 שנים.

אדגיש כי בפרשת סרחן נגרמו להולך הרגל חבלות גוף קשות מאד אשר מיצבו אותו במצב רפואי של "צמח" ובית המשפט יצר הפרדת מתחמים בין עבירת ההפקרה וגרימת התאונה לבין עבירות השיבוש אשר בוצעו לאחר מכן ע"י הנאשם.

גם פרשה זו הינה בבחינת "קל וחומר" מבחינת ההגנה, שכן אם ביחס למדרג הגבוה של עבירות ההפקרה נקבע מתחם שנע בין 3-7 שנות מאסר, צריך המתחם בעבירה שבניגוד לסעיף 64א(ב) להיות נמוך משמעותית.

המדינה בטיעוניה אף הפנתה לע"פ 4906/12 **אגרה ווסה נגד מדינת ישראל** (החלטה של בית המשפט העליון מיום 14.1.13 שם ביחס להפקרה במדרג בו נגרמו חבלות של ממש אישר בית המשפט העליון 4 שנות מאסר בפועל.

באותה הפרשה נהג הנאשם ברכב (אופנוע) כאשר הוא שיכור והפקיר, לאחר שנהג גם ללא רישיון נהיגה, אדם (הולכת רגל) אותה פצע קשות בתאונה תוך שהחזיק ועשה שימוש בסמים.

ודוק - באותה הפרשה הורשע הנאשם בסופו של יום, על אף החבלות, בביצוע עבירה בניגוד לסעיף 64 א (א) ולא 64 א(ב) בפקודה. אף שבית המשפט העליון עמד על נתון זה ובחן אותו, בסופו של יום אישר כעונש ראוי על רקע עקרון ההלימה - מאסר בן 48 חודשים. מאסר זה לקח בחשבון לא רק את עבירת ההפקרה אלא גם את מכלול העבירות האחרות שביצע הנאשם באותה הפרשה - נהיגה תחת השפעת סמים ואלכוהול על ידי בלתי מורשה באופנוע וגרימת תאונה בה נגרמו חבלות של ממש.

כן הפנתה המדינה לע"פ ת 13-01-53997 **(מחוזי מרכז) ויצמן נגד מדינת ישראל** שם אושרה ענישה הכוללת 3 שנות מאסר ו-15 שנות פסילה ביחס למי שנהג רכב בקלות ראש, בעודו פסול מלנהוג, שיכור וכן המדובר בהפקרה לפי סעיף 64א(א) בפקודת התעבורה.

אם לא די בכך, הרי שרק ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה (ללא כל הפקרה וללא עבירה נלווית הקרובה בחומרתה להפקרה), הפנתה המדינה לע"פ 1211/12 **ישראלי נגד מדינת ישראל**, שם אישר בית המשפט העליון 8 חודשי מאסר בפועל כעונש הולם.

אל מול אסופת פסיקה זו של בתי משפט מחוזי ועליון שהציגה התביעה, הציגה ההגנה את החלטתו הרלוונטית בהחלט של כבוד השופט עדן, אך להחלטה זו צרפה ההגנה אסופת פסיקה של בתי משפט שלום או פסיקה בודדת של מחוזי ירושלים מלפני כשבע שנים.

אני סבור כי העמדה העונשית אותה ביססה המדינה בכישרון רב בטיעוניה ובפסיקה שהגישה קרובה יותר למציאות העונשית הנוהגת וזאת לצורך קביעת מתחם הענישה הרלוונטי בפרשה זו.

מאחר והמחוקק הציב רף מאסר עליון של 7 שנות מאסר ביחס לעבירה בניגוד לסעיף 64א(ב) ומאחר ובית המשפט המחוזי של באר שבע הציב כרף מתחם עליון בסעיף 64א(ג) 4 שנות מאסר, ומאחר ובית המשפט העליון אישר במסגרת עונש הולם (לאחר תיקון 113) 4 שנות מאסר לעבירת הפקרה לפי 64א(א) כאשר נלוות לה עבירות נוספות, ומאחר ובפרשת נתנוב לא ביצע הנאשם גם עבירה של נהיגה בזמן פסילה (לצידה קבע בית המשפט העליון בפרשת ישראלי רף

מאסר ראוי נפרד), הגעתי למסקנה לפיה צירוף העבירות שביצע הנאשם בפרשה זו מחייב רף עליון של מתחם ענישה הכולל 40 חודשי מאסר בפועל.

חלקו הנמוך של מתחם זה יחל ב-8 חודשי מאסר בפועל, שכן מחוזי באר-שבע מיצב ביחס לעבירה חמורה יותר (64 א (ג) בפקודה) רף מאסר תחילי של 12 חודשים.

מכן אני קובע לאחר ניתוח הפסיקה שהגישו הצדדים, ולאחר שקילת תמהיל העבירות שביצע הנאשם בפרשה שבפני, כי מתחם העונש ההולם יחל ב- 8 חודשי מאסר ויגיע עד ל 40 חודשי מאסר בפועל.

לאחר שנקבע על ידי מתחם הענישה, יש לבחון את הנסיבות הספציפיות של פרשה זו לצורך קביעת העונש הספציפי ההולם:

נסיבות המקרה כפי שהן באות לידי ביטוי בכתב האישום הן נסיבות חמורות מאד.

הנאשם אמנם נהג תחת השפעת אלכוהול (ולא שיכור כהגדרתו בחוק) אך בעודו במצב זה, האיץ את רכבו למהירות שמתאימה יותר לכביש בין עירוני מאשר לנהיגה בתוך עיר.

בעשותו כן, תאונה הייתה רק שאלה של זמן, ואכן זו הגיעה עת עלה עם מכוניתו על מדרכה, סטה לנתיב הנגדי והתנגש שם ברכב תמים שלא היה במצב תנועה כלל.

אותו אדם אשר נחבל קשות בכך ששבר את אגן הירכיים שלו, ישב ברכב הנאשם כך שלנאשם הייתה בהכרח מודעות ישירה לכך כי אדם הקרוב אליו פיזית נחבל קשות בתאונה.

במקום להגיש עזרה לפצוע, נטש אותו הנאשם ברכב, תוך שמילט עצמו מזירת התאונה.

למען האמת, קשה לי לחשוב על נסיבות קשות מהמתואר בפרשה זו.

חומרת פגיעות הגוף היא אקראית ואין לנאשם שליטה על רף הפגיעות, יחד עם זאת, כאשר מתרחשת פגיעה גופנית קשה בבן אדם, חובה על כל אדם המעורב בתאונה לוודא כי כוחות הצלה יגיעו לזירה כאשר כל נטישה של אותו אדם פצוע היא בבחינת התנהגות היוצרת סלידה ומצדיקה ענישה מחמירה.

החלטת הנאשם לנטוש את הפצוע ברכב ולהימלט רגלית מהמקום, על רקע עובדת היותו פסול מלנהוג, תחת השפעת

אלכוהול ונוהג כך בקלות ראש ברכב, כל אלה אינם מאפשרים את קבלת הרף הנמוך של מתחם הענישה.

נסיבות המקרה מחייבות את בית המשפט לנוע מעבר למרכז מתחם הענישה ולמצב על בסיס הנסיבות את הענישה בין אמצע המתחם ועד חלקו העליון.

לנאשם רישיון נהיגה משנת 2000 ולחובתו 14 הרשעות קודמות.

על פניו אין המדובר בכמות גדולה של הרשעות, אך בחינת תוכן ההרשעות מצביע על מסוכנות חריגה מצד הנאשם ככל שהדבר קשור לנהיגה תחת השפעת אלכוהול או במצב שכרות:

בשנת 2001 גרם הנאשם לתאונה ראשונה עת נהג רכב תחת משקאות משכרים. באותה התאונה נגרמו נזקי רכוש, ולכן הסתיימה הפרשה בענישה שאינה חמורה.

בשנת 2010 נהג הנאשם שוב ברכב הפעם כאשר הוא שיכור. בפרשה זו ולאחר שסרב לתת דגימה לבדיקת שכרות, נפסל רישיונו לשנתיים לצד ענישה נוספת שנגזרה עליו.

יוצא כי נהיגתו תחת השפעת אלכוהול בפרשה שבפני היא האירוע השלישי בו מבצע הנאשם עבירה חמורה של נהיגה במצב בו הוא תחת השפעת אלכוהול.

המדובר לכן ברצדיויסט מסוכן, המשלב פעם אחר פעם שתיית אלכוהול ונהיגה מה שהופך את המשך נהיגתו לסכנת נפשות ולא מאפשר כל תזוזה לקולא במתחם הענישה כתוצאה מבחינת עבר תעבורתי.

ההפך הוא הנכון, עברו של הנאשם מצדיק תזוזה נוספת של רכיב המאסר לכיוון הרף העליון של המתחם אותו קבעתי.

אל מול הנסיבות החמורות ועברו התעבורתי הקשה של הנאשם, ניצבת כגורם לקולא לקיחת האחריות המלאה מצדו (במסגרת הסדר הכולל תיקון של כתב האישום), נכונותו להשתתף בהליך שיקומי במסגרת מאסרו והעובדה כי הנאשם נורמטיבי מהפן הפלילי.

אין המדובר בשיקולים קלי ערך, שכן לנטילת אחריות וויתור מלא על ניהול הוכחות משמעות רבה בפרשה זו.

ברור לחלוטין כי הנפגע חווה סבל רב כתוצאה מפציעתו בתאונה זו, שבירת אגן ירכיים היא פציעה קשה בכל פרמטר, אך גם למשך השיקום ולשאלת רף הנכות ככל שכזו נותרה יש משקל לצורך קביעת הענישה הסופית בפרשה זו ובכל

פרשה אחרת.

אף שלנפגע נגרמו חבלות הכוללות שברים באגן, לא הוצגה תמונת מצב לפיה התאונה גרמה לנכויות צמיתות או לשיקום מורכב ארוך שנים.

לאחר ששקלתי את הנימוקים לחומרה מול הנימוקים לקולא, ולאחר שמיצבתי את תקופת המאסר מעבר למרכז המתחם ולכיוון חלקו הגבוה, ולאחר שעברו של הנאשם הניע את רף המאסר הראוי עוד לעבר חלקו העליון של המתחם ולאחר שהשיקולים לקולא ביצעו קיזוז ברף חדש זה אשר נוצר לאחר שקילת העבר התעבורתי, **הגעתי למסקנה לפיה תקופת מאסר כוללת בת 30 חודשים תשקף את תקופת המאסר הראויה בפרשה זו.**

אדגיש כי מתחם הענישה ביחס לרכיב הפסילה נע בפרשה זו בין 3 ועד 8 שנות פסילה.

מתחם זה הינו אף הוא תולדה של הפסיקה אותה הציגו הצדדים על רקע העובדה כי ביחס לעבירת ההפקרה בפרשת נתנוב, קבע בית המשפט המחוזי באר-שבע 10 שנות פסילה וביחס לפרשת אגרה ווסה אישר בית המשפט העליון 3 שנות פסילה.

גם כאן חומרת הנסיבות על רקע עברו התעבורתי החריג של הנאשם הכולל שתי עבירות אלכוהול נוספות, מחייבים בעיני תזוזה של בית המשפט לכיוון הרף העליון של המתחם. גם לאחר קיזוז השיקולים שנסקרו לעיל לקולא, חובה על בית המשפט להרחיק הנאשם לתקופה ארוכה ומוחשית מכל יכולת נהיגה שכן מסוכנותו כלפי הציבור באה לידי ביטוי עת בוחר הוא פעם אחר פעם לשתות אלכוהול ולאחר מכן לנהוג ברכב.

אין הצדקה לא בעונש המאסר ולא בעונש הפסילה לחרוג מחוץ לגבולות המתחם, אך יש בהחלט מקום לענישה מחמירה אשר תענה על עקרון ההלימה ביחס למעשי הנאשם על רקע עברו.

לפיכך הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. גוזר על הנאשם 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג וברית.

מאסרו של הנאשם ימנה מיום מעצרו - 15.6.13.

2. פוסל הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 שנים.

פסילתו של הנאשם תימנה במצטבר לכל פסילה אחרת שמרצה הנאשם החל מיום שחרורו ממאסר זה.

3. גוזר על הנאשם 10 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יבצע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה בניגוד לסעיף 64א (א) או (ב) או (ג) בפקודת התעבורה, או עבירות בניגוד לסעיף 67 או 10א) בפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה במצב שכורת או נהיגה תחת השפעת אלכוהול.

עמוד 7

4. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 10000 ₪ להימנע מביצוע עבירות בניגוד לסעיף 64 א (א) או (ב) או (ג) בפקודת התעבורה, או עבירות בניגוד לסעיף 67 או 10(א) בפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה במצב שכורת או נהיגה תחת השפעת אלכוהול והכל תוך שנתיים מיום שחרור ממאסר.

הנאשם יחתום על ההתחייבות תוך 10 ימים מיום שחרורו ממאסר ולא יאסר ל-30 יום נוספים.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ט' אדר תשע"ד, 09 פברואר 2014, בנוכחות הצדדים.